

Lag

om ändring av lagen om gymnasielagen

9 §

Uppdragsutbildning

En utbildningsanordnare i vars tillstånd enligt 3 § ingår rätt att ordna utbildning som avses i 17 § i lagen om anordnande av studentexamen och som leder till International Baccalaureate-examen får ordna undervisning som leder till sådan examen för studerande som kommer till Finland, om utbildningen beställs och finansieras av en annan stat, en internationell organisation eller en finländsk eller utländsk offentlig sammanslutning, stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdragsutbildning*). Utbildningsanordnaren får inte ordna uppdragsutbildning om beställarens syfte är att endast förmedla studerande som examensstuderande utan att ha för avsikt att finansiera utbildningen. Utbildningsanordnaren ska se till att rättigheterna och skyldigheterna för dem som deltar i uppdragsutbildning har angetts i avtalet om uppdragsutbildning och att de som deltar i uppdragsutbildningen känner till dem.

12 §

Läroplan

Utbildningsanordnaren ska utarbeta en läroplan som bestämmer om genomförandet av undervisningen, handledningen av studierna och stödet för lärandet, studieperioderna som erbjuds de studerande och studieprestationerna som förutsätts för att delta i dem samt om noggrannare mål för och innehåll i undervisningen. Läroplanen godkänns separat för lärokurserna för gymnasieutbildning för unga och för vuxna samt separat för undervisning som ges på finska, svenska, engelska och samiska och vid behov på andra språk.

20 §

Antagning som studerande

Den studerande antas för att avlägga:

- 1) gymnasieutbildningens lärokurs för unga eller för vuxna på finska, svenska eller engelska och studentexamen eller en sådan internationell examen som till nivån motsvarar studentexamen och som anknyter till en särskild utbildningsavgift enligt 6 §,
-

21 §

Förutsättningar för antagning som studerande

Som studerande till utbildning enligt denna lag kan antas den som har genomgått den grundläggande utbildningens lärokurs eller motsvarande tidigare lärokurs eller en utbildning utomlands som i landet i fråga ger behörighet för studier som motsvarar gymnasieutbildning. Som studerande kan av vägande skäl även antas den som utbildningsanordnaren annars anser ha tillräckliga förutsättningar att klara av studierna. En sökande

kan inte antas som studerande, om han eller hon inte har tillräckliga färdigheter att använda och förstå undervisningsspråket i tal och skrift.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 45 § 2 mom. i förvaltningslagen ska beslutet om antagning som studerande i detta fall motiveras.

21 a §

Ytterligare förutsättningar för antagning till gymnasieutbildning på engelska

Den som antas till gymnasieutbildning på engelska ska ha betydande utmaningar att klara av gymnasieutbildning på finska eller svenska.

Av en sökande från ett land utanför Europeiska unionen eller Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som antas till gymnasieutbildning på engelska förutsätts att personen vistas i Finland av andra skäl än studier.

22 §

Grunder för antagning som studerande

Utbildningsanordnaren beslutar dock om grunderna för antagning som studerande vid antagning av studerande för att avlägga gymnasiets lärokurs på engelska eller en internationell examen som till nivån motsvarar studentexamen och som följer en särskild utbildningsuppgift enligt 6 § och studier som förbereder för en sådan examen, om inte något annat föreskrivs i undervisnings- och kulturministeriets förordning som avses i 2 mom.

28 §

Rätt till stöd för lärandet

Den studerande har rätt till stöd för lärandet under tiden för studier enligt denna lag. Stöd för lärandet är sådan stödundervisning, sådan handledning och sådant stöd som den studerande behöver för att avlägga gymnasiets lärokurs. Stödåtgärderna genomförs i samarbete av undervisningspersonalen.

Stödåtgärderna antecknas på den studerandes begäran i den studerandes individuella studieplan.

28 a §

Rätt till specialundervisning

Den studerande har rätt till specialundervisning, om han eller hon på grund av konstaterade inlärningssvårigheter eller av andra orsaker behöver specialundervisning för att avlägga gymnasiets lärokurs och det stöd för lärandet som avses i 28 § inte är tillräckligt med beaktande av den studerandes behov av stöd. Specialundervisningen antecknas på den studerandes begäran i den studerandes individuella studieplan.

Särskilda bestämmelser utfärdas om den studerandes rätt till sådana assistenttjänster, särskilda hjälpmedel och andra tjänster som studierna förutsätter.

28 b §

Beslut om specialundervisning

Utbildningsanordnaren beslutar om den specialundervisning som ges en studerande. Den studerande och den studerandes vårdnadshavare eller lagliga företrädare ska höras innan beslut enligt detta moment fattas.

Utbildningsanordnaren ska bedöma en studerandes behov av specialundervisning när den studerande inleder sina studier och under studiernas gång när behov av specialundervisning framkommer. Om det för en läropliktig har fattats ett beslut om särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning (628/1998) och beslutet gäller när den grundläggande utbildningen avslutas, ska utbildningsanordnaren utreda och bedöma den studerandes behov av specialundervisning utifrån det beslut om särskilt stöd som fattats under den grundläggande utbildningen.

Lag

om ändring av 23 § i läropliktslagen

23 §

Tillgång till uppgifter

I sådana situationer som avses i 67 § 3 mom. i lagen om yrkesutbildning, i 22 § 1 mom. i lagen om utbildning som handleder för examensutbildning och i 28 b § 2 mom. i gymnasielagen ska den som ordnar grundläggande utbildning lämna den nya utbildningsanordnaren ett sådant beslut om särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning som gäller när den grundläggande utbildningen avslutas. Beslutet ska också lämnas på begäran av utbildningsanordnaren.

Lag

om ändring av lagen om studentexamen

1 §

Studentexamen

Studentexamen avläggs på finska eller svenska enligt läroanstaltens undervisningsspråk. Studentexamen kan även avläggas på engelska på det sätt som föreskrivs i 5 a §.

3 §

Prov i studentexamen

I studentexamen ordnas prov i modersmål och litteratur, det andra inhemska språket, främmande språk, matematik, naturvetenskapliga och humanistisk-samhälleliga läroämnen (*realämnen*) samt i konst- och färdighetsämnena.

Bestämmelser om i vilka realämnen, främmande språk och konst- och färdighetsämnena det ordnas prov samt om utarbetande av prov utfärdas genom förordning av statsrådet. Studentexamensnämnden beslutar i vilka främmande språk det ordnas prov med två olika svårighetsgrader.

4 §

Anordnande av prov

Proven i studentexamen ordnas skriftligt eller digitalt. Proven kan omfatta muntliga uppgifter och arbetsprov. Studentexamensnämnden bestämmer närmare om anordnande av prov samt om tidtabeller och arrangemang. Studentexamensnämnden kan av synnerligen vägande skäl som gäller omständigheterna för anordnande av prov besluta att proven vid en läroanstalt ordnas på annat sätt än vid andra läroanstalter.

5 a §

Rätt att avlägga studentexamen på engelska

Studentexamen på engelska får avläggas förutom av den som genomgår gymnasieutbildningens lärokurs på engelska även av den som tidigare har slutfört

1. gymnasieutbildningens lärokurs på engelska
2. en yrkesinriktad grundexamen enligt lagen om yrkesutbildning (531/2017) eller en motsvarande tidigare examen på engelska
3. studier för en International Baccalaureate-examen eller European Baccalaureate-examen på engelska, men inte har avlagt examen.

En studerande som avlägger en examen enligt 1 mom. 2 punkten kan delta i studentexamen medan han eller hon fortfarande studerar inom grundexamensutbildningen i fråga.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. förutsätts vid tillämpningen av 2 och 3 punkten dessutom att den studerande har betydande utmaningar att avlägga studentexamen på finska eller svenska. Utbildningsanordnaren beslutar om de förutsättningar som anges i 1 mom. 2 och 3 punkten uppfylls.

7 §

Förutsättningar för deltagande i prov

Den som genomgår lärokursen för gymnasieutbildningen får delta i ett prov i studentexamen efter att ha slutfört de obligatoriska studier som föreskrivs i den förordning av statsrådet som avses i 11 § i gymnasielagen i det läroämne som provet gäller. I ett prov i ett realämne som inte innehåller obligatoriska studier får den som genomgår gymnasieutbildningens lärokurs delta efter att ha avlagt fyra studiepoäng i läroämnets studier. I ett prov i ett konst- och färdighetsämne som inte innehåller obligatoriska studier får den som genomgår gymnasieutbildningens lärokurs delta efter att ha avlagt fyra studiepoäng i läroämnets studier. Om provet i ett främmande språk bygger på en lärokurs som inte innehåller obligatoriska studier, får den som genomgår gymnasieutbildningens lärokurs delta i provet efter att ha avlagt sex studiepoäng i läroämnets studier.

8 §

Anmälan till prov

En examinand ska för varje enskilt examenstillfälle och prov som avläggs anmäla sig skriftligt senast den dag som Studentexamensnämnden fastställer till det gymnasium där denne avser avlägga provet. Rektorn har till uppgift att säkerställa att examinanden uppfyller förutsättningarna enligt 5, 5 a, 6 och 7 § för deltagande i examen och proven i den. Om rätten att delta förvägras ska ett motiverat, skriftligt beslut meddelas.

10 §

Prov som avläggs i studentexamen

En examinand som avlägger studentexamen ska avlägga fem prov till vilka hör provet i modersmål och litteratur.

Dessutom ska examinanden enligt eget val avlägga minst fyra prov ur minst tre av följande grupper:

- 1) matematik,
- 2) det andra inhemska språket,
- 3) främmande språk,
- 4) realämnen.

Genom ett prov i ett konst- och färdighetsämne kan examinanden ersätta ett av de prov som avses i 1–4 punkten.

14 §

Utevaro från provtillfället och avbrutet prov

Om den som har anmält sig till ett prov uteblir från provtillfället eller inte gör ett arbetsprov eller inte lämnar in en provprestation eller ett arbetsprov för bedömning, betraktas provet som underkänt.

19 §

Examensbetyg och betyg över avlagda prov

Över studentexamen på engelska utfärdas förutom ett studentexamensbetyg på finska eller svenska även ett studentexamensbetyg på engelska.

21 §

Sökande av ändring i beslut av rektorn eller utbildningsanordnarens kollegiala organ

Omprövning av ett beslut genom vilket rektorn enligt 8 § 1 mom. har förvägrat rätt att delta i studentexamen eller i ett prov i studentexamen får begäras på det sätt som anges i förvaltningslagen (434/2003). Ändring i ett beslut som regionförvaltningsverket har meddelat i ett omprövningsförfarande får sökas genom besvär hos

förvaltningsdomstolen. Beslutet verkställs även om besvär har anförts, om inte besvärsmyndigheten förbjuder verkställigheten.

Lag

om ändring av 24 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) 24 § 2 mom., sådant det lyder i lag 374/2017, som följer:

24 §

Priserna per enhet för gymnasier

Priserna per enhet för kommuner och samkommuner graderas på basis av ett nyckeltal som beräknas för dem i enlighet med vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet. Nyckeltalet bestäms på basis av utbildningsanordnarens antal studerande och fjärrortstal samt på basis av huruvida utbildningsanordnarens undervisningsspråk är ett nationalspråk som är minoritetsspråk i den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas. Närmare bestämmelser om grunderna för bestämmande av fjärrortstalet utfärdas genom förordning av statsrådet. Priset per enhet för en privat utbildningsanordnare är detsamma som priset per enhet i den kommun där utbildningen huvudsakligen ordnas. Om utbildningsanordnarens undervisningsspråk är ett nationalspråk som är minoritetsspråk i den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas eller om kommunen inte ordnar gymnasieutbildning, beräknas priset per enhet för en privat anordnare av gymnasieutbildning på samma sätt som priset per enhet för kommunen. För undervisning som ordnas utomlands bestäms priset per enhet genom att det genomsnittliga pris per enhet som föreskrivs för gymnasieutbildning enligt 23 § graderas i enlighet med vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet och vad undervisnings- och kulturministeriet bestämmer med stöd av förordningen. Undervisnings- och kulturministeriet kan av andra särskilda skäl än de som avses i 24 a § höja priset per enhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

1 §

Beräkning av priset per enhet för gymnasieutbildning

Priset per enhet för gymnasieutbildning i en kommun eller samkommun räknas så att det nyckeltal som beräknats enligt 2 och 3 mom., på basis av det totala antalet sådana studerande i gymnasierna i kommunen och samkommunen som genomgår gymnasieutbildningens lärokurs för unga och sådana studerande inom

utbildning som med stöd av 4 § 2 mom. i gymnasielagen ordnats vid en internatskola, multipliceras med det genomsnittliga pris per enhet som med stöd av 23 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) fastställts för gymnasiet och det på så sätt uträknade beloppet divideras med talet 100. Vid beräkning av nyckeltalet beaktas inte studerande som studerar i gymnasieutbildning för vuxna eller studerande enligt 20 § 2 mom. 2 punkten i gymnasielagen (714/2018) som antagits för att avlägga ett eller flera läroämnen i gymnasiet.

Priset per enhet för gymnasieutbildning i en kommun eller samkommun räknas så att det nyckeltal som beräknats enligt 2 och 3 mom., på basis av det totala antalet sådana studerande i gymnasierna i kommunen och samkommunen som genomgår gymnasieutbildningens lärokurs för unga och sådana studerande som får inkvartering och måltider vid en internatskola, multipliceras med det genomsnittliga pris per enhet som med stöd av 23 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) fastställts för gymnasiet och det på så sätt uträknade beloppet divideras med talet 100. Vid beräkning av nyckeltalet beaktas inte studerande som studerar i gymnasieutbildning för vuxna eller studerande enligt 20 § 2 mom. 2 punkten i gymnasielagen (714/2018) som antagits för att avlägga ett eller flera läroämnen i gymnasiet.

Nyckeltalet för en kommun eller samkommun är 100. Om en kommuns eller samkommuns fjärrortstal är större än noll eller om undervisningsspråket är ett nationalspråk som är minoritetsspråk i den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas, höjs nyckeltalet med talet 0,4 för varje studerande med vilken antalet studerande understiger 200 och dessutom med talet 2,1 för varje studerande med vilken antalet studerande understiger 60. I annat fall höjs nyckeltalet för kommunen eller samkommunen med talet 0,2 för varje studerande med vilken antalet studerande understiger 200 och dessutom med talet 1,05 för varje studerande med vilken antalet studerande understiger 60. Om en kommuns eller samkommuns fjärrortstal inte är större än noll och undervisningsspråket är ett nationalspråk som inte är minoritetsspråk i den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas, höjs nyckeltalet högst med talet 106. I en kommun eller samkommun som ordnar gymnasieutbildning på både finska och svenska, beräknas nyckeltalet skilt för sig för finskspråkig och skilt för sig för svenskspråkig utbildning. Nyckeltalet är det med antalet studerande vägda medeltalet av de nyckeltal som beräknats enligt språkgrupp. Om nyckeltalet höjs för en kommun eller samkommun som ordnar gymnasieutbildning på både finska och svenska på den grunden att undervisningsspråket är ett nationalspråk som är minoritetsspråk i den kommun där undervisningen huvudsakligen ordnas, höjs nyckeltalet endast för varje studerande som studerar på undervisningsspråket i fråga.

Vid bestämmande av priset per enhet för gymnasieutbildningen beräknas nyckeltalet enligt uppgifterna om antalet studerande den 20 september det år som föregår finansåret.

1 c §

Grunderna för bestämmande av fjärrortstalet för anordnare av gymnasieutbildning

Fjärrortstalet för anordnare av gymnasieutbildning enligt 24 § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet bestäms enligt den kommun där utbildningen huvudsakligen ordnas. Fjärrortstalet består av summan av två befolkningsunderlagsindex, vardera med minimivärdet 0. Det lokala befolkningsunderlagsindexet mäter folkmängden på 25 kilometers avstånd och det regionala befolkningsunderlagsindexet mäter folkmängden på 50 kilometers avstånd från kommunens demografiska mittpunkt. Kommunens demografiska mittpunkt är kommunens kalkylerade befolkningstyngdpunkt som beräknas utgående från rutor av storleken en kvadratkilometer på så sätt att varje bosatt rutas befolkningsmängd är viktvariabel och koordinaterna för rutans medelpunkt är lägesvariabel.

Det lokala befolkningsunderlagsindexet fås genom att det antal personer som bor på högst 25 kilometers avstånd dras av från 15 000, varefter skillnaden divideras med 15 000. Det regionala befolkningsunderlagsindexet fås genom att det antal personer som bor på högst 50 kilometers avstånd dras av från 60 000, varefter skillnaden divideras med 60 000. Indexen beräknas på grundval av Statistikcentralens statistik över befolkningens fördelning per 62 500 kvadratmeter, vilken justeras med fem års mellanrum. De avstånd som används vid beräkningen bestäms i vägnätet.

20 §

Omvandling till studerandeantal av enskilda läroämnen i gymnasiet och av prov för en särskild examen som avlagts av läropliktiga

Studier enligt lärokursen för gymnasieutbildning för vuxna omvandlas i fråga om studerande som antagits för att slutföra ett eller flera läroämnen i gymnasiet till studerandeantal genom att antalet kurser som fullgjorts under det läsår som föregår finansåret av de i statsrådets förordning om de allmänna riksomfattande målen för och timfördelningen i den utbildning som avses i gymnasielagen (942/2014) avsedda i gymnasiets lärokurs ingående obligatoriska kurser och riksomfattande kurser som erbjuds som fördjupade studier divideras med 15 och den under det läsår som föregår finansåret avlagda mängden obligatoriska och riksomfattande valfria studier i studiepoäng enligt statsrådets förordning om gymnasieutbildning (810/2018) divideras med 30.

Statsrådets förordning

om ändring av 4 § i statsrådets förordning om studentexamen

4 §

Prov i realämnena, främmande språk och konst- och färdighetsämnena

Prov i konst- och färdighetsämnena ordnas i musik, bildkonst och gymnastik.

Undervisnings- och kulturministeriets förordning

om ändring av undervisnings- och kulturministeriets förordning om grunderna för antagning av studerande inom gymnasieutbildningen

6 §

Antagning som grundar sig på utbildningsanordnarens prövning

Utbildningsanordnaren kan anta en del av de studerande bland sökande som inte har avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen enligt lagen om grundläggande utbildning. Bestämmelser om grunderna för antagning av studerande finns i 21 § i gymnasielagen. Om sökanden har genomgått en sådan utländsk utbildning som avses i 21 § 1 mom. i gymnasielagen och som i ifrågavarande land ger behörighet för studier som motsvarar gymnasieutbildningen, ska utbildningsanordnaren bedöma sökandens kunskaper i undervisningsspråket och övriga förutsättningar att klara av sina gymnasiestudier.

10 §

Antagningskriterier för utbildning som leder till International Baccalaureate-examen och för gymnasiets lärokurs på engelska

Denna förordning tillämpas också vid antagning av studerande till studier som leder till International Baccalaureate-examen och vid antagning som studerande för att genomgå gymnasiets lärokurs på engelska. Vad som föreskrivs i 3 § tillämpas dock inte vid antagning som studerande för att genomgå gymnasiets lärokurs på engelska.
